

Institut informacijskih znanosti

2000 Maribor, Prešernova 17, Slovenija

telefon h.c. 02 2520-331, telefaks 02 2524-334, e-pošta izum@izum.si

Zapisnik s sestanka glede dopolnitev in sprememb v bazah podatkov ISBN in ISMN ob prehodu z 10-mestnih na 13-mestne identifikacijske številke

Namen sestanka: Definirati potrebne dopolnitve in spremembe v bazah podatkov ISBN in ISMN ob prehodu z 10-mestnih na 13-mestne identifikacijske številke.

Kraj/čas: IZUM, Maribor
13. 3. 2006, 9.00–12.00

Prisotni sodelavci IZUM-a: Denis Rakuša
Lidija Curk
Tadeja Brešar

Prisotni zunanji sodelavci: Alenka Kanič (NUK)
Metka Kramberger (NUK)

Vsebina in dogovori:

Osnova za pogovor je bil seznam zahtev NUK-a z dne 12. 12. 2005.

1.

Zahteva: V vmesnem obdobju, do takrat ko standard stopi v veljavo (1. 1. 2007), moramo imeti obe, tako 10-mestno kot tudi 13-mestno oznako, pa tudi na publikacijah se morata izpisovati obe oznaki. Treba je poiskati rešitev in v bibliografski bazi podatkov prilagoditi izpis za CIP.

Dogovor: Programska oprema COBISS2/Izpisi (CIP-listek) omogoča izpis več številke ISBN. V NUK-u bodo v zapis vnesli obe številki ISBN, ki se bosta izpisali na CIP-listku. Za lažji vnos bo IZUM pripravil orodje, ki bo integrirano v programsko opremo

COBISS2/Katalogizacija in bo na osnovi vnesene 10-mestne identifikacijske številke generiralo pripadajočo 13-mestno številko.

2.

Zahteva: Glede na dodatek E (metapodatki) v standardu, ki je zavezujoč, moramo beležiti tudi podatke o samozaložnikih. V primeru samozaložnikov je naša praksa takšna, pa tudi večine manjših nacionalnih agencij, da imamo eno samo založniško predpono za več samozaložnikov. Struktura formata COMARC/B (Unimarc) omogoča v polju 210b beleženje naslova založnika. Žal pa so podatki o naslovu samozaložnika vidni tudi v COBISS/OPAC-u. Naša izkušnja je, da se samozaložniki v teh primerih čutijo močno izpostavljene in ogrožene, zato smo to prakso, ki smo jo že uporabljali, morali opustiti. Glede na to, da za vsako izdano oznako ISBN pripravimo bibliografski zapis, bi bilo najsmotrnejše uporabiti to, kar že obstaja, se pravi polje 210b po Unimarcu; polje s podatkom o naslovu samozaložnika pa se umakne iz COBISS/OPAC-a.

Dogovor: V bazi podatkov COBIB.SI je ca. 10.000 zapisov, ki imajo vnesen naslov (samo)založnika, zato IZUM ne podpira predloga, da se podpolje v COBISS/OPAC-u ne izpisuje več. IZUM bo proučil možnost spremembe strukture baze podatkov ISBN tako, da bi se ta podatek beležil v bazi podatkov ISBN.

3.

Zahteva: Omogočiti obnovo že dodeljenih 10-mestnih oznak v 13-mestne oznake (ponatisi) in njihovo tiskanje.

Dogovor: NUK bo do konca leta 2006 založnikom dodeljeval izključno 10-mestne oznake ISBN. IZUM bo proti koncu leta izvedel konverzijo baze podatkov ISBN in pretvoril vse 10-mestne oznake v 13-mestne. Po konverziji dodeljevanje 10-mestnih oznak ne bo več možno, ponovna dodelitev že dodeljene 10-mestne oznake za ponatis pa bo avtomatsko 13-mestna. NUK ugotavlja, da datum dodelitve ISBN številke založniku ni relevanten podatek in ga zato ni treba beležiti.

4.

Zahteva: Omogočiti iskanje in razvrščanje založb po delujočih skupinah (aktivno polje 010). Možnost rešitve z indikatorjem. Potrebovali bi tudi novo iskalno predpono (obstoječa – pg – ostane). Ob odprtju novega polja 010 le-to postane aktivno, staro pa pasivno.

Dogovor: IZUM dopolni masko za vnos zapisov z indikatorjem, ki določa aktivnost/pasivnost polja. Ob odprtju novega polja je privzeta vrednost indikatorja "aktivno". Programska sprememba indikatorja iz "aktivno" v "pasivno" ob vnosu novega polja 010 ni možna, bo pa uvedena kontrola, ki bo onemogočala shranjevanje zapisa, če bo v njem več kot eno aktivno polje. Uvedena bo nova iskalna predpona, s katero bo možno iskanje samo po aktivnih skupinah. Ugotovljeno je bilo da, glede na predlagano rešitev, možnost razvrščanja založb po delujočih skupinah ni potrebna.

5.

Zahteva: Uvesti možnost iskanja po kraticah iz polja 100c z ukazom Select.

Dogovor: Implementirano je besedno iskanje. Dodana bo možnost fraznega iskanja.

6.

Zahteva: Vgraditi kontrolno opozorilo za spremembo statusa založbe v aktivno (vrednost 0), če je vrednost 1 – pasivna, ob sprožitvi 010c (nova št.) ali odpiranju novega polja 010.

Dogovor: Aktiviranje kontrole ob ažuriranju/dodajanju polja 010 ni možno, bo pa uvedena programska kontrola, ki bo onemogočala shranjevanje zapisa, če je bila v zapisu s statusom "pasivna založba" prožena nova številka ali pa je bilo dodano novo polje 010.

7.

Zahteva: Omogočiti iskanje po kreatorju zapisa in datumu kreiranja.

Dogovor: Dodani bodo iskalni indeksi za iskanje po kreatorju in datumu kreiranja zapisa ter zadnjem redaktorju in datumu zadnjega redigiranja zapisa.

8.

Zahteva: Proučiti možnost avtomatičnega prehoda statusa založbe iz aktivnega v pasivni (polje 020a) ob triletnem neposeganju v ID zapisa.

Dogovor: Ugotovljeno je, da za tovrstne spremembe v zapisu avtomatski posegi niso primerni, ampak je potrebna kontrola človeka. Novi iskalni indeks za datum zadnjega redigiranja (gl. točko 7) bo omogočal, da bo takšne zapise možno poiskati z ukazom Select in jih nato po potrebi ažurirati.

9.

Zahteva: Pripraviti oziroma popraviti izpis za nalepke (pošta) na lokalnem tiskalniku in ga prilagoditi dvokolonski obliki nalepke.

Dogovor: Vsi izpisi iz baze podatkov ISBN in ISMN so prilagojeni tiskalnikom Kyocera, definirani so s Kyocerinimi ukazi za tiskalnike Prescribe in brez emulatorjev niso prenosljivi na druge tiskalnike. Za čim večjo fleksibilnost izpisov in neodvisnost od strojne opreme bi bilo smiselno uporabiti katerega od (plačljivih ali pa tudi brezplačnih) generatorjev črtne kode, ki delujejo v operacijskem sistemu MS Windows. Predvsem tisti, ki jih je možno integrirati v aplikacije MS Office (Word, Excel ...), se zdijo najbolj primerni. NUK bo proučil tovrstne produkte, ki jih trenutno ponujajo na tržišču, pred nabavo pa se bo obvezno posvetoval z IZUM-om, saj bo treba pripraviti možnost izvoza podatkov v obliki, primerni kot vhodni podatki za generator črtne kode.

10.

Zahteva: Proučiti možnost prenosa črtne kode preko e-pošte.

Dogovor: Uvedba predlagane rešitve pod točko 9 omogoča preprosto pošiljanje črtne kode z e-pošto (npr. v obliki dokumentov MS Word).

11.

Zahteva: Določiti format za izvoz baze podatkov Mednarodni agenciji (nabor polj in podpolj) za potrebe PIID.

Dogovor: Predstavnici NUK-a sta pojasnili, da stvari glede PIID še niso dorečene v sami Mednarodni agenciji za ISBN, zato ta točka do nadaljnjega ni aktualna.

12.

Zahteva: Bazi podatkov ISBN in ISMN naj postaneta javni, tako da ju bo možno pregledovati na COBISS-u. Ali je v tem primeru možen samo določen nabor podatkov?

Dogovor: Obe bazi podatkov sta lahko javno dostopni v COBISS/OPAC-u, izpis le določenih podatkov je možen. NUK v sodelovanju s strokovnjaki IZUM-a pripravi specifikacijo za bazi podatkov (iskalne predpone/pripone, izpisni formati, informacije o bazi podatkov ipd.).

13./14.

Zahteva: Pa še dva zahtevka za spremembe v bibliografski bazi podatkov COBIB:

- formatu izpisa BIB dodati izpis ISMN;
- omogočiti iskanje oznak ISMN (predpona np) brez vezajev, tako kot pri ISBN.

Dogovor: Izpis oznake ISMN bo dodan v format BIB v sklopu manjše revizije izpisnih formatov predvidoma do konca aprila letos. Možnost iskanja oznak ISMN brez vezajev bo implementirana ob naslednjem indeksiranju vseh lokalnih in vzajemne baze podatkov v sistemu COBISS.SI.

15.

Zahteva: Tudi standard ISO 10957, ki pokriva ISMN, je v reviziji. Oznaka se bo iz 10-mestne oznake prav tako spremenila v 13-mestno, vendar podrobnosti še niso znane, predvideva pa se, da predelana izdaja standarda ISO 10957 stopi v veljavo hkrati s standardom ISO 2108. Ker obe bazi podatkov, ISBN in ISMN, delujeta na enakih principih, predlagava, da se vse novosti, razen strukture oznake same, hkrati upoštevajo v obeh.

Dogovor: Vse dogovorjene spremembe in dopolnitve v bazi podatkov ISBN bo IZUM smiselno implementiral tudi v bazi podatkov ISMN.

Sestanek je bil zaključen ob 12. uri.

Zapisal: Denis Rakuša

Maribor, 7. 4. 2006